

VUONNA 2010 MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN RAHOITETTAVAKSI ESITETTÄVÄT HANKKEET; HANKEKUVAUKSET

JATKUVAT TUTKIMUSHANKKEET		
Hankkeen nimi	Hankkeen vastuutaho	Tavoitteet/keskeinen sisältö
PALMA II Palvelut maaseudulla ja syrjäisillä alueilla	Oulun yliopisto, Kajaanin yliopistokeskus, Lönnrot-Instituutti Jouni Ponnikas ja Andra Aldea-Partanen	Hankkeen tavoitteena on selvittää, miten aluekehittämistoimenpiteet vaikuttavat maaseudun kehittämiseen ja erityisesti miten nuoret ovat mukana. http://www.kajaaninyliopistokeskus.oulu.fi/lonnrot/
Alakoulusta alekouluksi? Kyläkoulun lakkauttamisen kulut ja kustannukset. Vertaileva tutkimus Suomessa vuonna 2007 lakkautettujen alakoulujen lakkauttamisperusteista, lakkauttamiskustannuksista ja lakkauttamisen maaseutuvaikutuksista	Turun yliopisto, Koulutus- ja kehittämiskeskus Heimo Välimäki ja Sami Tantarimäki	Tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on luoda mahdollisimman objektiivinen kokonaiskustannusten laskentamenetelmä. Tarkoitus on myös osaltaan sekä koota yhteen ja vertailla peruskoulun lakkauttamisen perusteita että avata, konkretisoida ja yhteismitallistaa julkisessa keskustelussakin käytettyjä argumentteja. Tutkimuksen myötä saadaan eri toimijatahojen käyttöön koottua tietoa koko maata koskevasta asiasta, siihen liittyvistä eroista ja yhtäläisyyksistä, erilaisista käytännöistä ja läpikäydyistä vaihtoehdoista.
Kylätoiminnan tila ja kansalaisosallistuminen	HY, Ruralia-instituutti Torsti Hyyryläinen	Tutkimuksen tavoitteena on selvittää kylätoiminnan nykytila, minkälaista kansalaisosallistumista kylätoiminta on? Miten aktiivista ja laajaa se on, millaisiin tavoitteisiin toiminnalla pyritään? Millaisina toimijat kokevat/näkevät kylätoiminnan vahvuudet ja heikkoudet sekä tulevaisuuden uhat ja mahdollisuudet?
Learning by gardening - koulun oppimisympäristönä puutarhatoiminta - väitöstutkimus	Kirsti Salo	Väitöstutkimus hakee opettaja- ja oppilasnäkökulman kautta vastausta maaseutulähtöisen ympäristökasvatuksen, ulkona oppimisen ja erityisesti puutarhatoiminnan mahdollistamiseksi kouluopetuksessa. Tavoitteena on luoda malli, jonka myötä kehittyä koulun opetustehtävää tukeva paikallinen yhteistyöverkosto. Viihtyisän lähiympäristön ja yhteisöllisen toiminnan tiedetään vahvistavan lapsen ja nuoren itsetuntoa ja osallisuuden kehittymistä. Paikallisen maaseutulähtöisen toiminnan vahvuudet ovat lisäksi turvallisten aikuiskontaktien lisääntyminen lasten elinpiirissä. Malli tulee sopimaan myös taajamakouluihin, jolloin se voi toimia maaseutu-kaupunkiyhteyden siltana.
Maaseutuasumisen yhteiskunnalliset edellytykset	Vaasan yliopisto, Levón-instituutti Jouko Havunen ja Miia Mäntylä	Tavoitteena on esitellä uusia näkemyksiä viime aikoina vahvistuneeseen keskusteluun maaseutuasumisen kestämyydestä. Tarkoituksena on selvittää, millä edellytyksillä maaseudulla asuminen on tulevaisuudessakin taloudellisesti ja ekologisesti kestävällä pohjalla. Käynnistyi vuoden 2009 aikana, varsinainen hankkeen toteutus vuonna 2010.

Maaseudun eriytyvien aluerakenteiden dynamiikka ja politiikkatoimien maaseututyypittäinen räätälöinti	MTT Taloustutkimus/Hilkka Vihinen ja Olli Voutilainen	<p>Päätavoitteena on selvittää, millainen on maaseudun aluerakenteiden ja maaseudun kehittämisen välinen suhde – millaista aihetta ja mahdollisuuksia se antaa politiikkatoimien maaseututyypittäiseen eriyttämiseen. Osatavoitteena analyysi tarkennetaan koskemaan erityisesti maatalouden ja maaseudun välistä suhdetta, eli sitä mahdollisuutta, että maatalouspolitiikkaa eriytettäisiin eri maaseututyypeille. Lähtökohtana on uuden Maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman strateginen linjaus maatalouden monipuolisen yritystoiminnan ja useiden tehtävien yksikkönä. Tutkimuksen tuottaman aluekohtaisen tiedon avulla voidaan tehdä politiikkasuosituksia siitä, miten aluerakennetekijöitä tulisi huomioida erityyppisten alueiden kehittämisessä niin maaseutu-, maatalous- kuin aluepolitiikan näkökulmasta. Aluerakennetarkastelussa keskitytään elinkeinoihin ja talouteen. Maatalouden alueellista rakennekehitystä tarkastellaan omana kokonaisuutenaan ja verrataan muuhun aluerakennekehitykseen.</p> <p>www.mtt.fi</p>
Arjen turvaa kylissä	Lapin yliopisto, sosiaalityön laitos Anneli Pohjola ja Tiina Laitinen	<p>Tutkimuksen tavoitteena on selvittää: 1) mitä arjen turvallisuutta ja sujuvuutta lisääviä palveluja tutkimuksen kohteeksi valittujen harvaan asuttujen alueiden asukkaat toivovat saavansa/ovat valmiita käyttämään järjestöjen tuottamina, 2) miten järjestöissä toimivat vapaaehtoiset kokevat voivansa sitoutua vapaaehtoistyöhön kohdistuviin kasvaviin vaatimuksiin ja mikä edistää tai rajoittaa heidän sitoutumistaan toimintaan, 3) miten kohteeksi valituilla alueilla toimivat järjestöt kokevat omat mahdollisuutensa vastata niille asetettuihin kasvaviin vaateisiin alueiden julkisen sektorin palvelutuotannon tukena tai korvaajana. Väitöskirjatyö.</p>
Menestyvät maaseutuyritykset ja yrittäjyyden edistämiskeinot. Tapaustudkimus yrittäjyystaitojen rakentumisen ja edistämispolitiikan kohtaamisesta	HY/sosiaalipsykologian laitos Kari Vesala	<p>Tutkimuksen tavoitteena on tutkia innovatiivisia, menestykseen johtaneita kehityskulkuja maaseutuyrityksissä ja sitä minkälaisena yrittäjyyttä edistämään pyrkivien toimijoiden/ politiikkatoimien (mm. rahoitustuet, yritysneuvonta, koulutustarjonta) ja strategiaohjelmien (mm. alueelliset, seudulliset ja valtakunnalliset elinkeinojen kehittämissuunnitelmat ja linjanvedot) osuus ja vaikutus näkyvät tutkituissa yritystapauksissa.</p> <p>Tutkimus tullaan toteuttamaan Suupohjan alueella, joka on mukana aluekeskusohjelmassa (verkostopilotti) ja jossa vaikuttaa vahva seudullinen osaamiskeskittymä. Maaseutuyrittäjyyden edistämisen kannalta Suupohja on valtakunnallisesti ottaen erityisen kiinnostava alue. Tutkittaviksi tapausyrityksiksi valitaan alueelta 12 menestynyttä maaseutuyrittäjää siten, että puolet on maatalojen yhteydessä toimivia ja puolet ilman maatilakäytäntöä toimivia. Haastattelut toteutetaan ja analysoidaan kvalitatiivisella, yrittäjyyden kehitysprosessien, kriittisten vaiheiden ja yrittäjyystaitojen rakentumisen erittelyyn porautuvalla lähestymisellä. Lisäksi haastatellaan kehittämissuunnitelman muotoutumisen ja toteutuksen kannalta keskeisiä alueen toimijoita.</p>

<p>Maaseutujen ikääntyvät paikallisyhteisöt kehitettävänä - osallistuva toimintatutkimus työllistymisestä ja kansalaistoiminnasta</p>	<p>Itä-Suomen yliopisto, yhteiskuntapolitiikka/Silva Tedre</p>	<p>Tutkimuksen tavoitteena on: 1) Seurata vanhuspalveluiden uudelleenorganisointumista erilaisilla maaseuduilla ja jäsentää tapahtuneita muutoksia ja niiden sosiaalisia seurauksia. 2) Selvittää millaisia vanhoja ja uusia sosiaalisia ongelmia (ja vanhojen ongelmien vähenemistä) erilaisilla maaseuduilla vanhenemiseen ja laajemminkin asumiseen saattaa liittyä yleisemmän yhteiskunnallisen muutoksen kontekstissa. 3) Selvittää, miten maaseudun huolenpitoon suuntautuneissa kehittämishankkeissa huomioidaan paikalliset erityispiirteet, paikallinen tieto ja paikallinen toiminta. Toiseksi metodologisina ja teoreettisina tavoitteina on: 4) Kehitellä käsitteitä ja lähestymistapoja, jotka mahdollistavat maantieteellisten ja sosiaalisten etäisyyksien/ välimatkojen ottamisen sosiaalipolitiikassa vakavasti. 5) Kehitellä lähestymistapoja, jotka tukevat tutkimuksen ja kehittämisen vuoropuhelua.</p> <p>www.joensuu.fi/yhtpol/valikko/index_1.html</p>
<p>Tutkimus maaseudun kauppakeskittymien ja liikenneasemien alueellisista, taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista</p>	<p>Vaasan yliopisto, Levón-instituutti Jouko Havunen ja Kimmo Riusala</p>	<p>Tutkimuksen tavoitteena on selvittää maaseudulla sijaitsevien kauppakeskittymien ja liikenneasemien alueellisia, taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Alueellisina vaikutuksina pidetään tässä tutkimuksessa maaseutukunnan palvelurakenteeseen, liikenteeseen, elinympäristöön ja kuntaimagoon liittyviä vaikutuksia. Taloudelliset vaikutukset ovat rahassa mitattavia vaikutuksia muun muassa kunnan, yrittäjien ja kuluttajien talouteen. Sosiaalisina vaikutuksina pidetään kunnan yhteisöllisyyteen ja asukkaiden vuorovaikutukseen liittyviä vaikutuksia.</p>
<p>Green Care toiminnan vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi</p>	<p>Jyväskylän yliopisto, yhteiskuntapolitiikka Katriina Soini</p>	<p>Hankkeen tavoitteena on 1) identifioida Green Care- toiminnan arvioinnin konteksti: vaikutusten ja vaikuttavuuden eri osa-alueet sekä kartoittaa vaikuttavuuden arviointiin tarvittavat teoriat, menetelmät ja lähestymistavat 2) koota arviointiin liittyvä kansallinen asiantuntijaryhmä, joka evaluoi vaikuttavuuden arviointiin tarvittavat menetelmät sekä valitsee lähestymistavan, käytettävät menetelmät ja tapaustutkimusten kohteet sekä 3) toteuttaa vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi valituissa yhteisesti valitulla konseptilla Case – kohteissa. Hankkeen aineisto koostuu alan kirjallisuudesta sekä eri toimijaryhmille kohdistetuista kyselyistä, haastatteluista ja osallistuvasta havainnoinnista. Aineistoja analysoidaan sekä laadullisin, että määrällisin menetelmin. Hanke on monitieteinen, kansallisen ja kansainvälisen tutkimusyhteistyön verkottamiseen tähtäävää. Hankkeen toteuttamiseen osallistuvat Jyväskylän yliopiston (yhteiskuntapolitiikka, taloustiede/maaseutuyrittäjyys) ja MTT:n lisäksi, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Kuopion yliopisto (terveyshallinnon ja - talouden laitos), THL/Jyväskylän alueyksikkö. Lisäksi hankkeen toteutus linkittyy tiiviisti kahden kansainvälisen tutkimusverkoston (COST 866 Green Care in Agriculture ja Farming for Health) toimintaan.</p>

JATKUVAT KEHITTÄMISHANKKEET		
Hankkeen nimi	Hankkeen vastuutaho	Tavoitteet/keskeinen sisältö
Luonto- ja maisemapalvelut -teemaryhmä - uusista palveluista ja toimintamalleista elinvoimaa maaseudulle.	Metsätalouden Kehittämiskeskus Tapio/ Airi Matila	Hankkeen tavoitteena on työllisyyden ja elinvoimaisen maaseutuyrittäjyyden edistämiseksi koota luonto- ja maisemapalvelut -alaa toimialana, selvittää alan nykytilaa, kehittää alan yrittäjyyttä ja toimintaympäristöä sekä toteuttaa alan viestintää. www.maaseutupolitiikka.fi
Luonnontuotealan teemaryhmä - verkostoyhteistyöstä ja hyvinvoinnista alan vahvuuksia.	Helsingin yliopisto, Ruralia-Instituutti, Seinäjoki/ Juha Rutanen	Hankkeen tavoitteena on elinvoimaisen maaseutuyrittäjyyden edistämiseksi ja monipuolistamiseksi vahvistaa luonnontuotealan ja luontoyrittäjyyden kehittämisverkostoa, kehittää alan yrittäjyyttä, toimintaympäristöä ja kansainvälistymistä sekä toteuttaa alan viestintää. www.maaseutupolitiikka.fi
Maaseutumatkailun valtakunnallinen kehittäminen	Maaseutumatkailun teemaryhmä (YTR); Laurea-ammattikorkeakoulu/ Maarit Fränti ja Pirjo Räsänen	Teemaryhmän tehtävänä on v. 2010 erityisesti alan toimintaedellytysten kehittäminen, ohjelmallisten kehittämiskokonaisuuksien rakentaminen, tiedonvälitys, alan osaamisen ja palvelulaadun parantaminen. Työllä edistetään myös kansallisen matkailustrategian toteuttamista. www.maaseutupolitiikka.fi
Ruoka-Suomi -työryhmän toiminta vuonna 2010	Turun yliopisto Koulutus- ja kehittämiskeskus/ Heidi Valtari	Ruoka-Suomi -teemaryhmän tehtävänä on osallistua kansallisen maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman toimeenpanotyöhön erityisesti pk-elintarvikeyrityksien osiossa, kehittää alan toimintaympäristöä ja yhteistyöverkostoja sekä seurata ja osallistua pk-elintarvikeyrityksien ”edunvalvontaan”. V. 2010 toimenpiteinä ovat erityisesti Ruoka-Suomi -tiedote (4 nroa), valtakunnalliset ja alueelliset seminaarit ja koulutukset, hankkeiden rakentaminen aluetasolle, yritystilastointi sekä osallistuminen hallituksen suomalaisen ruokakulttuurin edistämishajonnan toimeenpanoon. Kansainvälistä yhteistyötä tehdään Pohjoismaiden Ministerineuvoston NyNordiskMat -ohjelmassa sekä BaltFood-Interreg-hankkeessa. www.maaseutupolitiikka.fi
Matkailun alueelliset tietovarannot	Itä-Suomen yliopisto/Antti Honkanen ja Ulla Turtiainen	Päätavoitteena on kehittää matkailutoimialan valtakunnallinen tietovaranto, jonka avulla on mahdollista esittää ja analysoida maakuntien alueellista matkailutoimintaa, sen vaikutuksia ja merkitystä. Hankkeen yleinen toimintamalli perustuu ammattikorkeakoulujen suorittamaan tiedonkeruuseen. Yliopisto määrittelee ja linjaa kerättävän aineiston muodon. Yksi osa tutkimustyötä on etsiä innovatiivisia tapoja kerätä alueellista dataa matkailuyritysten asiakkaista.

Yrittäjyyden teemaryhmä	Suomen Uusyrityskeskukset ry./ Heikki Pietarinen	Teemaryhmän kokoukset ja tilaisuudet, sihteerin tehtävät ja tiedottaminen. Uusien yrittäjyshankkeiden suunnittelu ja käynnistäminen erityisesti niillä toimialoilla ja yrittäjyyden uusien mahdollisuuksien aloilla joilla ei ole omaa teemaryhmää tai muuta edistämishanketta. Poikkihallinnollisen ohjelman viimeistely. Ohjelma on lähtökohtana tutkimushankkeille, kehittämishankkeille, uusien liiketoimintojen siirtopalveluille, koulutuspäiville ja kehittämisseminaareille. Erityisiä painoalueita ovat maaseudun mikroyritysten kehittämiseen liittyvät toimenpiteet uusien ja kasvavien liiketoiminta-alueiden osalta sekä palvelusektorin uusiutuminen ja kilpailukyvyn nostaminen. Toteutuksessa huomioidaan tutkimus, Yritys-Suomi-innovaatiopalvelut ja osaamiskeskusohjelmat, jotka kytetään vahvoiksi osiksi maaseutuyrittäjyyden edistämistehtävään. www.maaseutupolitiikka.fi
Svenska temagruppen	Svenska Studiecetralen/ Peter Backa	Temagruppens kompetens är den breda landsbygdspolitiken, d.v.s. samma arbetsområde som den landsbygdspolitiska samarbetsgruppen YTR. Inom detta arbetsfält är temagruppens uppdrag att sköta frågor som speciellt berör den finlandssvenska befolkningen. Språkliga och kulturella frågor är centrala. Men det finns också t.ex. närings-, kommunikations- och strukturfrågor som är av speciellt finlandssvenskt intresse. www.maaseutupolitiikka.fi
Kansalaistoimijoiden ja julkisen sektorin yhteistyön ja työnjaon kehittäminen maaseutuoloissa	Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry./ Ritva Pihlaja	Teemaryhmän tehtävät: Seurata palvelujen rakenneuudistusta ja määrittää kansalaisjärjestöille luontevasti kuuluvat tehtävät ja ne tehtävät, jotka ehkä jäävät kunnilta ja yrityksiltä pois; koota ja levittää palvelujen järjestämisen hyviä käytäntöjä maaseutuolosuhteissa; tehdä paikalliseen palvelujen järjestämiseen liittyviä ehdotuksia koskivat ne sitten toimijoiden yhteistyötä, toimintamalleja, verotusta tai kilpailusäädöksiä; rakentaa uusia työtapoja julkisen vallan, yritystoiminnan ja kansalaistoimijoiden välille ja kehittää palvelutuotteita kansalaisjärjestöille väliin jäävien tehtävien hoitamiseksi sekä arvioida kustannuksia ja rahoitustapoja. www.maaseutupolitiikka.fi
Maaseudun uusi aika -lehti	Maaseudun uusi aika yhdistys/ Tuija Mononen ja Katriina Soini	Monitieteisen maaseutututkimuksen ja maaseutupolitiikan aikakauslehden toimittaminen. www.mua.fi
Maaseudun arjen turvaverkosto -hanke	Lapin aluehallintovirasto/ Seppo Lehto ja Marko Palmgren	Tavoitteena on luoda arjen turvaa rakentava, pysyvä verkostoyhteistyöhön perustuva toimintamalli, jossa yhdistyvät poikkihallinnollisesti valtakunnallisten ja alueellisten kehittämisohjelmien tavoitteet sekä paikallisesti harvaan asutun maaseudun kehittämistarpeet.

Kulttuuria maaseudulla	Kulttuuriteemaryhmä c/o Opetusministeriö/ Heli Talvitie	<p>Kulttuuriteemaryhmän toiminta keskittyy neljän maaseudun kulttuurin osa-alueen tukemiseen:</p> <p>1) kulttuuriosaaminen: yhteistyö kirjastojen ja KOL:n kanssa; 2) kulttuuriyrittäjyys/luovat alat: teemaryhmä tukee maaseudun luovien alojen ja aluekehittäjien verkottumista luovien alojen kehittämistoimintaan ja maaseudun monialaisten palveluiden muodostamista julkaisu- ja työpajoin; 3) kulttuuripalvelut: teemaryhmä välittää tietoa kulttuuripalveluiden uusista tuottamismalleista ja järjestää seminaarityypistä koulutusta ja 4) maaseudun kulttuuriset resurssit: kulttuuriteemaryhmä tuottaa välittää tietoa uusista näkökulmista ja hyvistä toimintamalleista.</p> <p>Teemaryhmän toimintaan kuuluu toimikaudella myös uuden kulttuuriohjelman toteuttaminen. Uusi ohjelma valmistuu talvella 2010. Vuonna 2010 teemaryhmän työn erityisessä keskiössä on maaseudun kulttuuriperintö ja kulttuuriympäristöt.</p> <p>www.maaseutupolitiikka.fi</p>
Maaseudun hyvinvointipalvelujen teemaryhmä	THL Sakari Karvonen ja Katja Ilmarinen	<p>Teemaryhmän tehtävät ovat: edistää maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman ja erityisohjelman hyvinvointia ja hyvinvointipalveluja koskevien toimenpide-ehdotusten toteutumista, seurata kunta- ja palvelurakennemuutosten mukanaan tuomia muutoksia maaseudun asukkaiden arjessa ja tehdä aloitteita maaseudun hyvinvoinnin edistämiseksi ja hyvinvointipalvelujen kehittämiseksi, lisätä vuoropuhelua ja verkostoitumista hyvinvointipalveluja tuottavien, kehittävien, tutkivien sekä käyttävien tahojen välillä, koota maaseudulle soveltuvia palvelumalleja ja uusia palveluinnovaatioita ja edistää hyvinvointi-palvelujen hyvien käytäntöjen laajamittaista käyttöön ottoa, nostaa esille palvelujen tarjoamisessa ja saavutettavuudessa ilmenneitä ongelmia, tuoda tietoa hyvinvointipalvelujen alueellisesta järjestämisestä erilaisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden suunnittelijoille ja toteuttajille sekä edistää monipuolisen tuottajaverkoston syntymistä maaseudun hyvinvointipalveluihin.</p> <p>www.maaseutupolitiikka.fi</p>
Maaseutuasumisen teemaryhmän toiminnan verkostoituminen	Suomen Kotiseutuliitto/ Mia Saloranta	<p>Teemaryhmän tehtäviä ovat: kansalaisten asumisodotuksia tukevan kunnan kaavoitus- ja rakennuslupakäytännön kehittäminen, maaseudun infrastruktuurikysymysten (tiet, viemärit, vesihuolto, energiahuolto, tietoliikenne) ajankohtaisratkaisujen kehittäminen, erityisesti uusien säännösten mukaisten jätevesijärjestelmien rakentaminen sekä tehokkaiden tietoliikennedyhteyksien pystyttäminen kyliin, maallemuuton edistäminen ja sen esteiden poistaminen, vuokra- ja ensiasuntojen lisääminen maaseudulla ja vähän käytettyjen tai tyhjillään olevien kiinteistöjen saattaminen asumiskäyttöön, työmatkaliikenteen järjestelyt ja verotuskysymykset, maaseutuasumisen ekologisuuden ja energiatehokkuuden edistäminen mm hanketoiminnan avulla sekä asuntorahoitus ja asumisen tuet maaseudun näkökulmasta.</p> <p>www.maaseutupolitiikka.fi</p>

<p>Harvaan asutun maaseudun teemaryhmä</p>	<p>Oulun yliopisto, Kajaanin yliopistokeskus, Lönnrot Instituutti/Tarja Lukkari</p>	<p>Teemaryhmän työn tavoitteena on Harvaan asutun maaseudun toimenpideohjelman toteutuksesta huolehtiminen ja sitä kautta harvaan asutun maaseudun elinvoimaisuuden lisääminen. Teemaryhmä seuraa aktiivisesti harvaan asutun maaseudun tilannetta ja pyrkii ennakoimaan tulevia tapahtumia; nostaa esiin harvaan asutun maaseudun näkökulmia ja ongelmia ja hakee yhteistyössä eri tahojen (mm. ministeriöt, maakuntaliitot, kunnat, kansalaisjärjestöt, viranomais- ja kehittäjäorganisaatiot) kanssa niihin ratkaisuja; edistää suunnitelmallisesti Harvaan asutun maaseudun toimenpideohjelman 2008–2013 toimenpiteiden toteutumista laatien vuosittain toiminta- ja tiedotussuunnitelman huomioiden ohjelman toimenpiteiden ajankohtaisuuden päivityskeskustelun yhteydessä; nostaa harvaan asutun maaseudun erityispiirteitä esiin mm. aktiivisen tiedottamisen kautta (HAMA-verkkolehti 3-4 krt/v, netti-TV, internet, lehdistö, radio, TV-lähetykset); järjestää ajankohtaisia harvaan asuttuun maaseutuun liittyviä seminaareja yhteistyössä muiden teemaryhmien kanssa; toimii tiiviissä yhteistyössä YTR:n muiden teemaryhmien kanssa; teettää selvityksiä tarpeen mukaan.</p> <p>www.maaseutupolitiikka.fi</p>
--	---	---

UUDET TUTKIMUSHANKKEET		
Hankkeen nimi	Hankkeen vastuutaho	Tavoitteet/keskeinen sisältö
Aineistoa Maaseutukatsaus 2010-julkaisuun	Vaasan yliopisto/Levón-Instituutti/ Kimmo Riusala ja Kari Leinamo	Tutkimus jatkaa Vaasan yliopiston Levón-instituutissa vuosina 2001-2003 toteutetun Suomen maaseudun muutoksen tietokanta -hankkeen työtä. Kyseisessä hankkeessa kohdistettiin 15 kuntaan laaja kysely maaseudun asukkaiden mielialojen selvittämiseksi. Hankkeessa kerättiin aineistoa myös pienalueilta. Tutkimuksessa hankitaan aineistoa Maaseutukatsaus 2010 - julkaisuun. Samalla luodaan pohja maaseudun asukkaiden näkemyksiä luotaavan kansalaisbarometrin toteuttamiseksi myös tulevina vuosina. Aineistoa täydennetään kyläkohtaisin case-kuvauksin.
Asiakkaan odottama arvo maaseutumatkailun segmentoinnin ja tuotekehityksen perustana	Itä-Suomen yliopisto/Raija Komppula ja Juho Pesonen	Hankkeen tavoitteena on tutkia maaseudulle vapaa-ajan matkalle suuntautuvan matkailijan motiiveja ja odotuksia maaseutulomaa kohtaan. Tavoitteena on myös luoda konkreettinen maaseutumatkailun segmentointimalli.
Puunkuljetus- ja puunkorjuuyritysten kannattava kasvu ja sen problematiikka	Juho Soirinsuo	Tutkimuksen tavoitteena on tutkia puunkuljetus- sekä metsäkonesektoreilla suuria kasvuhakuisia yrityksiä ja niiden onnistumista kasvun kannattavuudessa liikevaihdon ollessa indikaattorina. Väitöskirjatyö.
Harvaan asuttu maaseutu kaivosteollisuuden toimintaympäristönä	Itä-Suomen yliopisto/Karjalan tutkimuslaitos/Tuija Mononen	Tämän tutkimuksen tavoitteena on tarkastella, millainen toimintaympäristö harvaan asuttu maaseutu on kaivosteollisuudelle. Tutkimuksessa näitä ulottuvuuksia tarkastellaan empiirisesti seuraavien kolmen keskeisen kysymyksen kautta: 1. Millaisia mahdollisuuksia ja haasteita harvaan asuttu maaseutu toimintaympäristönä asettaa kaivosteollisuudelle? Voiko kaivosteollisuuden ympärille syntyä uutta yritystoimintaa, joka jatkuisi mahdollisesti itse kaivosteollisuuden toiminnan loputtua? 2. Millaisia vaikutuksia kaivosteollisuudella on harvaan asutulle maaseudulle? Kehittykö ja kehitetäänkö aluetta kaivosteollisuuden ehdoilla? Tavoitteena on tunnistaa erilaisia myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia, jotka aiheutuvat kaivosteollisuuden toiminnasta. Lisäksi tutkimuksessa tarkastellaan yhtäältä sitä, miten näihin erilaisiin vaikutuksiin reagoidaan ja toisaalta miten erilaisia kaivosteollisuuden vaikutuksia voidaan hallita paikallisella tasolla? 3. Miten kaivosteollisuus ottaa toiminnassaan huomioon toimintaympäristönsä? Kaivosteollisuuden toimintaympäristön tarkastelemisessa on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, miten kaivosteollisuus ottaa huomioon toiminnassaan toimintaympäristönsä ja sen kehittämisen. Onko paikallisilla mahdollisuus vaikuttaa alueensa kehittämiseen ja kehittämiseen? Tutkimus toteutetaan tapaustutkimuksena tarkastelemalla Pohjois-Karjalassa Ilomantsissa sijaitsevaa Pampalon kultakaivosta.

Kehittämistoiminnan paikallinen sidos. Tapaustutkimus pienten paikkakuntien kehitystekijöistä EU-ajan Suomessa ja viidessä vertailumaassa	Itä-Suomen yliopisto/Karjalan tutkimuslaitos/Esko Lehto	Työssä tarkastellaan paikallisen kehittämistoiminnan kiinnittymistä paikkakuntien kehitykseen sosiaalisen pääoman rakentumisen kautta. Väitöskirjatyö.
Leader-toimintatavan vahvuudet käyttöön	Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti/Heikki Konsala	Tutkimuksessa haetaan vastauksia mm. siihen, miten kehitetään Leader – toimintatapaa siten, että se kytkeytyy tiiviimmin muun aluekehitystyön yhteyteen ja kuitenkin säilyy kansalaislähtöisenä toimintana ja miten Leader – toimintatavan toteutus Suomessa huomioisi paremmin Leader-toimintatavan, toimintaryhmien ja suomalaisen yhteiskunnan vahvuudet? Väitöskirjatyö.
Uusi hallintaparadigma ja toimintaryhmätyö poliittisen toiminnan muotona	Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti/Marko Nousiainen	Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa toiminnan ja toimijuuden problematiikasta toimintaryhmätyön kontekstissä. Työ luonteeltaan tapaustutkimus. Väitöskirjatyö.
LAGging behind or LEADER in local democracy? An assessment of LEADER-type development projects as a tool for democratic integration in the contested countryside	Svenska social och kommunalhögsskolan vid Helsingfors universitetet Kjell Andersson ja Ullamaija Kivikuru	Tutkimuksen tavoitteena on selvittää Leader-toiminnan ja toimintaryhmien kuvaa kansainvälisessä vertailututkimuksessa. Kohdemaita ovat: Suomi, Irlanti, Ranska, Italia, Saksa, Unkari, Romania ja Viro.
Väitöskirjatyö: Maaseudun kehittämisen regiimit - yhteisöosallistumisen mobilisointi	Vaasan yliopisto, hallintotieteiden tdk/Eija Koski	Tutkimuksella selvitetään, missä määrin paikallinen kolmen sektorin muodostama kumppanuusyhteisö voi toimia vastuunottajana maaseudun elvyttämiselle. Samoin, kuinka paikalliset sopimuskumppanuudet muotoutuvat ja kuinka sitoutuneita sektoriosapuolet ovat kumppanuusjärjestelyihin. Toimintatutkimus antaa vastauksia myös siihen, onko maaseudun paikallisen hallinnan pluraalisuutta mahdollista mobilisoida. Väitöskirjatyö.
Kyläsuunnitelmat osana kehittämistyön arkea	Oulun yliopisto, Kajaanin yliopistokeskus/Jouni Ponnikas ja Kalle Nieminen	Tutkimuksella etsitään selvää mallia sille, miten aloittaa kyläsuunnittelu ja suunnitelman laadinta kylällä, jolta se vielä puuttuu. Tutkimuksella haetaan vastauksia sille, minkälainen suunnitelma ja suunnittelumenetelmä soveltuu erilaisiin toimintaympäristöihin.
Maaseudun kasvuyritykset yhteiskunnan voimavarana	Turun kauppakorkeakoulu, TSE Entre Ulla Hytti	Tavoite on tuottaa uutta tietoa maaseudun kasvuyrityksistä, niiden kasvuprosesseista ja niihin liittyvistä haasteista sekä yrityksen että yrittäjän näkökulmasta: 1) Analysoida maaseudulla toimivien kasvuyritysten tavoitteita, kasvustrategioita ja -tapoja, erityisesti maaseudun merkitystä yritysten kasvun resurssina, 2) Tunnistaa yrityskasvuun maaseudun yritystoiminnassa liittyviä erityisiä haasteita ja pullonkauloja, 3) Analysoida maaseudun kasvuyrityksissä toimivien yrittäjien kokemuksia ja näkemyksiä kasvusta sekä yrittäjän itsensä että tämän perheen näkökulmista, 4) Tunnistaa yrityskasvuun liittyviä erityisiä haasteita tai pullonkauloja yrittäjän näkökulmasta, 5) Tuottaa toimenpidesuosituksia maaseudun kehittämiseksi kasvuyritysten toimintaympäristönä sekä maaseudun kasvuyrittäjyyttä edistävän elinkeinopolitiikan kehittämiseksi.

Vertailututkimus osallisuuden kehittämisestä kuntaliitoskuntien maaseutualueilla: benchmarking-tutkimus vertailukuntina Seinäjoki, Kouvola ja Salo	Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti/Antti Saartenoja	<p>Tutkimusongelmana on, miten uuden kunnan maaseutualueella asuvien kuntalaisten osallisuutta ja paikallista demokratiaa voidaan parhaiten parantaa ja kehittää? Tutkimustehtävänä on</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja kartoittaa uuden kunnan toimija- ja vuorovaikutusverkosto maaseutualueiden <p>näkökulmasta kunnan alueiden ja myös kunnan organisaation osalta,</p> <ul style="list-style-type: none"> • selvittää todelliset käytettävät ja käytetyt osallistumisen tähänastiset käytännöt, • selvittää kaupungin tarjoamien vaikutus- ja osallistumiskeinojen sekä todellisuudessa käytettyjen keinojen kohtaavuutta maaseutu-kaupunki-vuorovaikutuksessa, • selvittää kokemukset keinojen toimivuudesta ja vaikuttavuudesta, • tunnistaa toimivat kuntalaisten osallistamisen keinot ja vakiinnuttaa niiden käyttö osaksi kunnan toimintaa ja strategiaa sekä • selvittää esimerkkikuntien halukkuutta luoda ja testata uusia maaseutu-kaupunkivuorovaikutuksen muotoja osallisuuden kehittämiseksi ja tuottaa tutkimustietoa tavoitteen tukemiseksi. Tähän liittyen olisi mielenkiintoista kokeilla, olisiko edellä mainitusta osallistuvasta suunnittelusta uudenlaiseksi osallisuuden kehittämisen välineeksi.
Maaseudun SGEI-palvelut - taloudellisen tehokkuuden ja sosiaalisen tuloksellisuuden ulottuvuudet	MTT Taloustutkimus/Hilkka Vihinen	Tutkimuksen tarkoituksena on tuottaa perusteluita ja testimalli sellaisten maaseudun palveluiden tunnistamiseksi, joiden tuottaminen markkinaehtoisesti ei ole mahdollista.
KAMPA - Kansalaisosallistuminen maaseudun hyvinvointipalveluissa	Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius/Aila-Leena Matthies	Tavoitteena on kehittää kansalaisosallistuminen ja yhteisöllisyys huomioiden pysyviä toimintamalleja ja palvelurakenteita maaseudun lähipalveluiden turvaamiseksi ja kehittämiseksi. Hankkeen tavoitteena on toteuttaa konkreettisen kenttätutkimuksen vaihe KASTE-hakemuksen valmistelemiseksi ja varmistamiseksi. Hankkeeseen lähtevillä 6 – 7 pilottialueella kartoitetaan: 1) Konkreettinen palvelujen kehittämistarve- ja kohde pitäen lähtökohtana paikallisten kansalaisten näkemystä, 2) Potentiaaliset toimijat ja voimavarat sekä yhteistyökumppanit (esim. kylien toimintaryhmät, yhdistykset, hoiva- ja monitoimiyrittäjät). 3) Sovellettavat kansalaislähtöiset toimintamallit (jo kehitetyt tai ideoidut uudet toimintamallit, ks. taulukko).
Maaseudun palvelujen uudelleenorganisoinnin taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset sekä kolmannen sektorin potentiaali	Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius/Kari Ilmonen ja Jouni Kaipainen	Hankkeessa luodaan arviointimalli, joka auttaa päättäjiä näkemään, mitä erilaisia vaikutuksia maaseudun palvelutuotantoon liittyy. Mallin kehittäminen edellyttää suomalaisen maaseudun erityispiirteiden pohdintaa, sillä kansainväliset kokemukset eivät suoraan kerro, miten helppoa palvelut on järjestää ja saavuttaa.

Hallintouudistusten vaikutukset maaseudun paikallisyhteisöissä	Vaasan yliopisto, Levón-instituutti/Kimmo Riusala ja Kari Leinamo	Tutkimuksessa luodaan kokonaisnäkemys tärkeimpien kuntapalvelujen ja valtion paikallishallinnon palvelujen sijainnista, saavutettavuudesta ja kansalaisten asiointimahdollisuuksista. Tutkimuksessa keskitytään etäällä keskuksista ja palvelupisteistä sijaitsevien maaseutualueiden arkeen.
PALVELEVA MAASEUTU? - Maaseudun palvelujen saavutettavuus vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden näkökulmasta	Suomen ympäristökeskus SYKE, Joensuun yliopiston Matkailualan opetus- ja tutkimuslaitos, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti/Antti Rahunen (SYKE)	Hankkeen tavoitteena on tutkia: Miten saavutettavuutta voidaan määrittellä ja mitata, millaisia ovat eri julkisten ja yksityisten palvelujen saavutettavuusvyöhykkeet liikenneverkkoa pitkin, miten maaseudun vapaa-ajan ja vakituisten asutuksen alueita voidaan luokitella saavutettavuuden ja muiden tekijöiden perusteella, miten saavutettavuus toteutuu suhteessa palvelujen tarpeeseen ja miten saavutettavuutta olisi mahdollista parantaa, kuinka tuleviin muutoksiin voidaan varautua sekä miten hankkeen tuloksia voidaan hyödyntää käytännön maankäytön suunnittelussa ja palvelujen kehittämisessä.
Kirkonkylien mahdollisuudet ja eheyttävä yhdyskuntasuunnittelu	Joensuun yliopisto, "Metsä, ympäristö ja yhteiskunta" - osaamiskeskittymä/Rauno Sairinen	Hankkeessa selvitetään kirkonkylien ja niitä vastaavien isompien kyläkeskittymien kehittämismahdollisuuksia ja toimintamalleja suhteessa eheyttävään suunnitteluun. Erityistarkastelussa on kuntaliitosten vaikutus ja haasteet näiden kylien tilanteeseen ja eheyttävän suunnittelun mahdollisuuksiin. Tarkempiin kysymykset: 1) Mikä on kirkonkylien ja niitä vastaavien isompien kyläkeskittymien kehittämistilanne ja tuleva merkitys seudullisessa kehityksessä? Kuinka kuntaliitokset vaikuttavat tilanteeseen? 2) Mitä haasteita ja mahdollisuuksia liittyy maankäytön, asumisen ja liikkumisen yhteensovittamiseen kirkonkylissä ja niitä vastaavissa isommissa kyläkeskitymissä? 3) Mitä toimintamalleja voidaan löytää eheyttävälle suunnittelulle katsoen sekä paikallisesta että seudullisesta näkökulmasta? Mitä eroja on taantuvan ja kasvavan kylän tilanteissa? 4) Voidaanko eheyttävän suunnittelun toimintamalleja käyttää hyödyksi kirkonkylien ja niitä vastaavien isompien kyläkeskittymien laatutekijöiden, palvelujen ja viihtyisyyden vahvistamisessa? 5) Mikä on paikallisten toimijoiden merkitys kirkonkylä koskevassa eheyttävässä suunnittelussa?
Maatalouteen ja maaseutuun liittyvät tilakäsitykset ja niiden yhteensovittaminen kaupungin läheisellä maaseudulla - maaseutumiljöön maatalouden ja maankäytön haasteena Seinäjoen seudulla	Joensuun yliopisto, Karjalan tutkimuslaitos/Jukka Sihvonen	Tavoitteena on selvittää sitä, kuinka maaseutunäkökulma huomioidaan rakentamisessa ja kaavoituksessa ja miten maataloustuotantoa ja asutusta koskevat tilakäsitykset ja -tarpeet törmäävät asuinmaaseudun kylissä?

<p>Maaseutunäkökulma maankäytön suunnittelussa: maankäytön suunnittelumenetelmien arviointi ja kehittäminen (MASUKE)</p>	<p>Oulun yliopisto/Helka-Liisa Hentilä</p>	<p>Hankkeen päätavoitteena on tuottaa uutta tietoa ja käytäntöön soveltuvia toimintamalleja maaseutunäkökulman huomioimiseen rakentamisessa ja kaavoituksessa. Hanke liittyy maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän aihealueeseen maaseutuasuminen ja maaseudun kulttuuriympäristöt. Hankkeen tavoitteena on analysoida nykyisten maaseudun haja-asutus- ja kyläalueiden suunnittelumenetelmien toimivuutta kolmen eri tapaustutkimuksen kautta sekä kehittää pilottikohteen avulla maaseutualueiden, erityisesti kehittyvien kyläalueiden, suunnitteluun soveltuvaa uudenlaista eri toimijaosapuolet integroivaa suunnittelumenettelyä. Tavoitteena on kehittää menettely, joka huomioi maaseudun toimintaympäristön erityispiirteet ja pitää suunnitteluun tarvittavan ajan ja resurssit kohtuullisina suhteessa rakentamis- ja muuhun muutospaineeseen.</p>
<p>Syvähenkiset paikat suomalaisella maaseudulla</p>	<p>Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius/Kari Ilmonen ja Ilkka Luoto</p>	<p>Tutkimushankkeessa perehdytään elävään ja aitoon, mutta monelta osin vielä horroksessa uinuvaan maaseudun kansanperinteeseen. Tarkoituksena on kartoittaa syvähenkisiä paikkoja, jotka sijaitsevat päänähtävyyksien sivupoluilla ja jotka soveltuvat omaehtoisen – jopa sprituaalisen kokemuksen lähteeksi.</p>

UUDET KEHITTÄMISHANKKEET		
Hankkeen nimi	Hankkeen vastuutaho	Tavoitteet/keskeinen sisältö
Maaseudun kestävä kehitys ja sosiaaliset innovaatiot, 9. eurooppalainen kesäakatemia	Oulun yliopisto, Kajaanin yliopistokeskus/Jouni Ponnikas	Hankkeen tavoitteena on tuoda yhteen suomalaiset ja eurooppalaiset maaseudun kehittäjät, tutkijat ja hallinnossa toimivat henkilöt. Asiantuntijaluentoja pohjalta ja erilaisia yhteisöllisiä menetelmiä käyttäen tutustutaan harvaan asutun maaseudun ongelmiin ja mahdollisuuksiin sekä käytössä oleviin ja mahdollisiin sosiaalisiin innovaatioihin. Kesäkoulun tavoitteena on tiedollisen annin lisäksi osallistujien tehokas verkostoituminen sekä vuorovaikutus paikallisten asukkaiden kanssa. Asiantuntijoiden, osallistujien ja Lönnrot-instituutin yhteistyönä valmistetaan kesäkoulun teemaan liittyvä opaskirja "Thematic Guide". Kesäkatemian pääteemaa käsitellään 5-6 alateeman kautta, joista kustakin kuullaan joko yksi tai useampi asiantuntija-alustus. Alustajista osa on ulkomaalaisia puhujia, mutta kesäkatemia tarjoaa isäntämaan edustajille mahdollisuuden nostaa esiin tutkimusteemoja ja kuvata kehittämisprosesseja ym. Verkostoitumista edistetään luentojen jälkeisillä syventävillä ryhmätöillä ja vuorovaikutusta (sekä ryhmäytymistä) intensiivisillä, pienryhmissä tehtävillä opintoretkillä.
KELPA- kylätoiminnan elinkeinollinen palvelujen tuottaminen	BlueWind - kylien yhtiö/Juha Pohjonen	Hanke edistää välittäjäorganisaatiotoiminnan käynnistämistä sekä kehittää kylien asiantuntijapalveluita.
Voimistuvat kylät - valtakunnallinen kampanja kylien ja kuntien välisen yhteistyön kehittämiseksi	Suomen Kylätoiminta ry./Risto Matti Niemi	Hankkeen keskeisenä tavoitteena on koulutuksella ja osapuolten yhteen saattamisella lisätä kylien ja kuntien vuoropuhelua ja keskinäistä yhteistyötä mm. kylien palveluiden uudelleen järjestämisessä. Hanke auttaa vahvistamaan kylien asemaa pienimpinä toiminnallisina alueyksikköinä sekä kohentaa maaseudun kehittäjien, kuntien ja maakuntien maaseutupoliittisia valmiuksia. Hanke edistää useita Valtioneuvoston maaseutupoliittisen selonteon sekä Maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman linjauksia. Tavoitteiden toteuttamisen kannalta keskeiset koulutukselliset teemat ovat: <ul style="list-style-type: none"> - Kunnan ja sen kylien neuvottelu- ja sopimusprosessin edistäminen - Sopimuksellisuus ja sen toteuttaminen mm. palveluiden tuottamisessa - Kunnan maaseutuohjelman ja kylien suunnitelmien yhteensovittaminen - Seurakuntien rooli maaseudun kehitystyössä - Maakunnallisen maaseutupolitiikan rakenteiden ja sisällön vahvistaminen - Paikalliskehittäjien omarahoitusmuotojen kehittäminen ja laajentaminen.

<p>Monitieteisten maaseutuopintojen Rural Studies -yliopistoverkoston koordinointi</p>	<p>Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti/Riitta Kaipainen ja Eeva Uusitalo</p>	<p>Maaseutualan yliopisto-opetus on organisoitu Rural Studies -yliopistoverkoston kautta. Verkosto kokoaa ja tarjoaa opetustarjontaa, jota muutoin ei ole saatavilla. Se myös toimii monitieteisenä kehitysalustana erilaisille opetuksen ja tutkimuksen innovaatioille sekä rakentaa siltoja paitsi tieteenalojen sisällä ja niiden välillä myös ympäröivään yhteiskuntaan. Yliopistouudistuksen myötä tulee uudelleen neuvoteltavaksi Rural Studies -verkoston yhteistyön jatkuminen ja rahoitusrakenne. Hankkeessa edelleenkehitetään verkoston toimintaa sekä kestäväää rahoituspohjaa.</p>
<p>Maaseudun LET-pientalo</p>	<p>Luonnonmukaisen rakentamisen keskus, Luomura ry./Mikko Tuononen</p>	<p>Hanke suunnittelee luonnonmukaisen, ekologisen ja terveellisen, maaseudulle tarkoitetun puulämmitteisen ja vähäpäästöisen pientalomallin. Hankkeessa kerätään ja dokumentoidaan teeman tietotaitoa Villa Marjalaa (Luomuran mallitalo) pohjana/lähtökohtana käyttäen. Pienryhmissä suunnitellaan ja kehitetään edelleen ideoita ja tarpeita.</p>

VUONNA 2010 RAHOITETTAVAKSI ESITETTÄVÄT MAASEUTUPROFESSUURIT	
Maaseutututkimuksen professori (Joensuu)	Itä-Suomen yliopisto Markku Tykkyläinen
Maaseutututkimuksen professorin määräaikainen virkasuhde (erityisalana maaseutukulttuuri)	Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius Kari Ilmonen
Maaseutuprofessori Jyväskylän yliopistossa	Jyväskylän yliopisto taloustieteellinen tdk Tuomas Kuhmonen
Pohjoisen maaseutututkimuksen tutkimusprofessori	Oulun yliopisto, maantieteen laitos Toivo Muilu
Maaseutupolitiikan professori MTT:ssä	Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus Hilka Vihinen
Yhteiskuntatieteellisen maaseutututkimuksen professori	Helsingin yliopisto, Ruralia-Instituutti Leo Granberg

Lisäksi MMM osarahoittaa seuraavaa tutkimuskokonaisuutta:

PARAS-arviointitutkimusohjelma	Suomen Kuntaliitto/ Kaija Majoinen ja Marianne Pekola-Sjöblom	Laajana yhteistyöhankkeena toteutettavan arviointitutkimusohjelman tavoitteena on saada tietoa PARAS-hankkeen muutosprosesseista, hankkeen myötä tapahtuvista muutoksista sekä muutoksen vaikutuksista. Tutkimusohjelman avulla pyritään saamaan vertailukelpoista tietoa yhtäältä eri toimijoiden näkökulmasta ja toisaalta PARAS-hanketta erityyppisesti eteenpäin vievissä ja peruslähtökohdiltaan erityyppisissä kunnissa esim. maaseututyypityksen, kokoluokan ja maantieteellisen sijainnin mukaan tarkastellen. PARAS-arviointitutkimusohjelman keskeisiä aihealueita ovat yhtäältä PARAS-toimeenpanoon liittyvä uudistuksen toteutumisen arviointi ja toisaalta PARAS-uudistuksen vaikutukset kunnallisiin palveluihin, demokratiaan ja johtamiseen, henkilöstöön, kunta- ja aluetalouteen sekä yhdyskuntarakenteen toimivuuteen. Kukin aihealue muodostaa oman tutkimusmodulin, josta kustakin vastaa pääsääntöisesti yksi tutkimustaho. Erillistutkimuksena hankkeeseen liitetään ainakin hanke kielellisten vaikutusten arvioinnista. Tutkimusmodulien yhteistyötä koordinoidaan hankkeen projektiryhmän kautta. www.kunnat.net/arttu
--------------------------------	--	---

Lisäksi valtakunnallisista maaseudun tutkimus- ja kehittämishankevaroista varattiin varoja Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän asettamiskirjeen mukaisen Maaseutukatsaus 2010 -työhön ja raporttiin sekä Helsingin Sanomien välissä 26.4.2010 ilmestyvän, maaseudun kehittämistä ja maaseutupolitiikkaa esittelevän liitelehden kustannuksiin.